

PLA

VOLUNTARIAT

SUMARI

- 1. Qui som**
- 2. Perquè un pla de voluntariat**
- 3. Requisits de les persones voluntàries**
- 4. La gestió del voluntariat**
- 5. L'acollida, l'orientació i l'acompanyament**
- 6. La formació**
- 7. Legislació de referència i annexos**

1. Qui som

La Fundació La Roda d'Accions Culturals i del Lleure és una entitat sense afany de lucre que té per missió afavorir, a través de la cultura, la transformació social en els territoris on cal treballar per la cohesió. La nostra acció es fa mitjançant les 60 entitats adherides al projecte la Roda als Barris i estem presents a 35 municipis de Catalunya des de 1977.

Com ho fem?

La cultura i les arts. La cultura popular, les arts plàstiques, el teatre, la música, la dansa o noves expressions artístiques són eines que poden ajudar a assolir l'objectiu de transformació social.

La llengua catalana. Apostem per l'ús de la llengua catalana en el lleure, un dels espais on malgrat tot encara queda molta feina a fer. Entenem aquesta aposta també com una eina que afavoreix la 'inclusió social dels nouvinguts.

Les entitats locals adherides. El treball l'entendem des de la òptica dels barris i pobles de Catalunya. Són les entitats adherides al projecte que des del treball en xarxa i comunitari que fan amb altres entitats del seu territori els que fan possible, amb el nostre suport, la gran tasca d'afavorir la cohesió social.

L'acció social. Treballem i donem suport a aquelles entitats que estan al servei dels col·lectius amb risc d'exclusió social i/o amb necessitats específiques.

Els valors. La nostra fundació es fonamenta en valors com la utopia, la solidaritat, la iniciativa i la felicitat. Aquests estan desenvolupats en la nostra RSO i s'apliquen en la consecució dels nostres objectius.

Sense ànim de lucre. El caràcter no lucratiu de la Fundació La Roda es basa en: Som una fundació. Apostem per la cultura com eina transformadora. Treballem en els sectors: cultural, social i educatiu. Els nostres principis recollits a la nostra RSO.

Una entitat reconeguda

Creu de Sant Jordi en reconeixement del valor social i cultural de la seva tasca, l'entitat La va rebre l'any 2001.

Altres premis i reconeixements

- *Declarada d'Interès Cultural*, 1999
- *Premi de Pedagogia, Festival de la Infància de Barcelona*, 2002
- *Premi Catalunya de Comunicació i Relacions Públiques*, 2004
- *Creu Sant Jordi* 2001

2. Perquè un pla de voluntariat

La nostra fundació com a membre actiu de la Federació Catalana de Voluntariat Social i en coherència a la història que es va iniciar al 1977 va apostar per elaborar aquest Pla de Voluntariat i així fer una bona gestió d'aquest.

Considerem important emmarcar les pràctiques voluntàries d'aquelles persones que volen dedicar una part del seu temps lliure a tasques voluntàries dins la nostra entitat. Per aquest motiu, el Pla de Voluntariat pretén clarificar les tasques de voluntariat, d'acord amb la normativa vigent, valorar la feina realitzada per les persones voluntàries i que serveixi de plataforma per impulsar noves activitats de voluntariat que afavoreixin la nostra missió i l'execució dels nostres programes d'actuació.

Des de la seva creació al 1977 els nostres projectes han comptat amb la col·laboració de persones que, de forma totalment altruista i voluntària, ens han dedicat temps i esforços tant pel que fa a l'organització i funcionament de l'entitat com pel que fa a la reflexió sobre la nostra missió i el seu desplegament en objectius i actuacions.

Aquest pla de Voluntariat té com a objectius:

- Regular les tasques del voluntariat d'acord amb la normativa vigent
- Donar més valor a les tasques de voluntariat
- Impulsar noves formes de voluntariat dins la fundació

Considerem que el voluntariat té un rol concret dins la nostra fundació que és complementari al treball professional, que en cap cas el substitueix, i que aporta una altra visió del treball realitzat per l'entitat. Els professionals i el voluntariat han de compartir el projecte de l'entitat. La diferència ve donada pel tipus de vinculació (no és una relació laboral) i pel tipus de tasca que desenvolupen (tasques de suport).

Considerem que el voluntariat:

-Aporta valor solidari a la fundació, ja que proporciona un reconeixement a l'entitat en la què participen les persones voluntàries.

-Desenvolupa un paper de sensibilització social: el treball amb voluntariat té un efecte multiplicador, ja que aquest transmet la seva experiència al seu entorn.

-Proporciona noves idees i noves maneres d'enfrontar-se a la realitat.

Aportem al voluntariat:

-Informació i formació relacionada amb la tasca que desenvolupa

-Participar a la persona voluntària dels valors i de la trajectòria de la fundació

-Coneixement i experiències que contribueixen al creixement personal

-Reconeixement a la seva tasca

-Recolzament a la seva acció voluntària amb un suport professional

3. Requisits de les persones voluntàries

Perfil

A continuació indiquem el perfil bàsic que ha de complir la persona voluntària al marge de l'activitat que desenvolupi:

-Tenir més de 18 anys o en cas de ser menor el permís familiar corresponent.

-Comptar amb prou maduresa per assumir la responsabilitat i compromís adequats pel desenvolupament de la seva activitat com a voluntari.

-Respectar la confidencialitat de la informació que es proporioni.

-Tenir una actitud positiva, oberta i compromesa en relació als programes d'actuació de la fundació.

Funcions

A nivell general, les funcions de la persona voluntària seran:

- Estar compromès amb la finalitat i els objectius de la fundació.
- Acompanyar i donar suport als professionals de l'entitat.
- Contribuir al desenvolupament de la missió de la fundació.

Motivacions

Per mantenir la motivació de les persones voluntàries des de la fundació es vetllarà per afavorir el sentiment de pertinença i el compromís amb la filosofia i els valors de l'entitat, i reconèixer la tasca que realitzen les persones voluntàries. Algunes formes de valoració de la tasca voluntària que volem portar a terme són:

- Informació regular sobre la fundació
- Tenir una persona de referència
- Orientació i suport durant el període de voluntariat
- Valorar i tenir en compte les seves opinions i propostes
- Reconeixement formal de l'activitat realitzada per mitja d'un certificat

Graus de vinculació

Se seguiran 3 passos en el grau de compromís amb la fundació:

- Primer grau: integració. És el moment en el que la persona voluntària entra en contacte amb l'entitat i se l'acull
- Segon grau: Pertinença. És el període en què està incorporat fent la seva tasca de voluntariat. Es fa el vincle de l'entitat amb la persona voluntària.
- Tercer grau: continuïtat. És quan la persona voluntària, a part de desenvolupar la seva tasca, està vinculada amb l'entitat i se sent que en forma part. Sent que es valora la seva feina com a voluntari i que està ajudant a aconseguir els fins de l'entitat.

4. La gestió del voluntariat

Responsable del voluntariat

La responsabilitat del voluntariat recau en la direcció de la fundació. Així mateix, podrà assignar una altra persona referent que sigui l'encarregada de fer el seguiment amb la persona voluntària.

La persona referent del voluntariat serà qui farà el seguiment directe del grup de persones voluntàries, i vetllarà per tal que la seva tasca s'emmarqui en els valors de la fundació. És la persona encarregada d'acompanyar, formar i motivar a les persones voluntàries. La seva tasca requereix compromís i responsabilitat, donant exemple amb les seves accions, inculcant al voluntariat els valors i actituds necessàries per desenvolupar correctament les tasques assignades.

Aquesta persona haurà de dedicar temps i espai a les persones voluntàries per tal de poder donar resposta a les seves demandes o dubtes així com per guiar-los en la seva pràctica del voluntariat.

Les funcions de la persona responsable del voluntariat són:

- Captar i orientar a les persones voluntàries
- Informar i representar al voluntariat en tot moment
- Portar a terme el seguiment de les persones voluntàries
- Facilitar vies de comunicació i participació
- Assignar tasques i funcions al voluntariat
- Cuidar i motivar a l'equip
- Organitzar i repartir les tasques
- Coordinar al voluntari amb la resta de professionals
- Realitzar funcions d'administració i gestió

Procés de captació del voluntariat

Per a portar a terme el procés de captació del voluntariat adequat es portaran a terme els següents passos:

Anàlisi de la realitat. -Es realitzarà un anàlisi intern on es valoraran els objectius de la fundació i els serveis i les activitats que s'estan desenvolupant així com les necessitats de

la fundació, finalment, es valorarà què pot aportar l'entitat a la persona voluntària i viceversa.

Definició de necessitats.-Abans de sol·licitar voluntaris, la fundació reflexionarà sobre les necessitats de voluntariat de l'entitat.

Aquest anàlisi i definició determinarà els següents aspectes:

- Definició clara de les tasques
- Nombre de persones voluntàries necessàries
- L'estructura necessària per desenvolupar la captació
- Llocs on trobar els grups de persones amb el perfil desitjat, que prioritàriament farem a través de l'estructura de la federació Catalana de Voluntariat Social.

Desenvolupament de la captació.- Estarà en funció del sector o grup de població al que ens dirigim i dels recursos econòmics de la fundació. Ara bé, es tindrà en compte:

- Definir la necessitat
- Concretar com poden col·laborar
- Resoldre dubtes
- Informar sobre com accedir al programa de voluntariat
- Convèncer i motivar
- Mitjans de difusió

Avaluació.-Es realitzarà una avaluació de la captació per saber si s'han aconseguit els resultats esperats: conèixer els resultats obtinguts, conèixer quins factors han influït, analitzar les causes d'aquests factors; analitzar els mitjans per millorar els resultats.

També s'avaluaran:

- Nombre de persones voluntàries
- Nombre de persones interessades
- Grau en què els voluntaris reuneixen els requisits necessaris
- Període de permanència de les persones voluntàries
- Grau en que l'anàlisi de la realitat va ser adequat
- Desenvolupament general de la captació
- Recolzament de la fundació
- Grau en què el mètode utilitzat és efectiu
- Comportament de l'equip que va participar a la captació

5. L'acollida, l'orientació i l'acompanyament

El primer contacte de la persona voluntària amb la Fundació així com l'orientació i acompanyament durant tot el període de voluntariat, és fonamental; per això disposarem d'un manual d'acollida, orientació i acompanyament de les persones voluntàries.

Acollida: Es realitza una primera entrevista per donar informació de l'entitat i els serveis i conèixer a la persona voluntària.

Valoració i orientació: Una vegada que la persona voluntària ha pres la decisió de col·laborar amb la Fundació, serà la persona responsable del voluntariat que valorarà la conveniència que aquesta persona participi en un servei o activitat concreta.

Incorporació: En aquest moment es proporciona una sèrie d'informació a la persona voluntària:

- Contracte de voluntariat
- Assegurança (explicar què cobreix i en què consisteix)
- Compensació de despeses
- Projecte marc (on es concretin els objectius, els beneficiaris, recursos de treball disponibles, activitats habituals que es realitzen, entorn)

Acompanyament: És un procés continuat, que s'haurà d'anar adaptant en funció de la persona voluntària i la tasca concreta que realitzi. Els objectius són:

- Implicar, comprometre i integrar al voluntariat
- Motivar a la persona voluntària
- Millorar la qualitat de l'acció
- Supervisar la tasca
- Detectar necessitats del voluntariat
- Fer que la persona voluntària senti l'entitat com a propera, com un suport
- Facilitar al voluntari una persona de referència de la fundació amb qui poder comptar quan necessiti alguna cosa

En aquesta etapa anirem acostant a la persona voluntària al projecte o programa, sense oblidar que se senti integrada a l'equip. Per això serà necessari:

- Ensenyar-li les instal·lacions i presentar-li les persones
- Proporcionar una formació bàsica inicial
- Promoure la seva identificació amb la fundació pel que fa a missió i objectius
- Garantir el recolzament necessari pel desenvolupament de la seva activitat
- Mostrar una actitud oberta, d'escolta de l'entitat cap a les seves necessitats, suggeriments , queixes, etc.
- Motivar-lo per tal que utilitzi totes les seves capacitats, creativitat, imaginació, etc. durant el període de voluntariat.
- Informar-lo de tots els esdeveniments de la Fundació i les possibilitats de voluntariat

En aquest procés d'acompanyament es tindrà en compte:

- Orientar al voluntariat, donant pistes per a la correcta realització de la tasca que se li ha encomanat, ensenyant-li els passos a seguir i la manera de funcionar de la fundació. La finalitat serà aconseguir l'autonomia de la persona voluntària en la seva acció.
- Motivar en dos sentits: per un costat a utilitzar les seves capacitats i potencialitats i, per un altre, a millorar en aquells aspectes que pugui fallar, ja sigui per falta de pràctica o per desconeixement
- Realitzar un seguiment, entès com un suport al voluntari en el desenvolupament de la seva activitat, oferint-li confiança, ajuda i seguretat.

És important que l'acompanyament sigui durant tot el període de voluntariat i no de forma puntual. També es tindrà en compte l'edat de la persona voluntària i si es fa individual o grupal. Hi haurà diferents maneres de fer aquest reconeixement:

- Proporcionant tots els mitjans necessaris pel bon desenvolupament de l'acció voluntària (informació, formació, etc.)
- Dedicant temps i espais per la trobada i l'intercanvi
- Valorant individualment la seva tasca
- Obrir canals de participació a la fundació
- Oferir espais de trobada amb altres persones voluntàries
- Proporcionar certificats que avalin la seva activitat
- Rebre un tracte proper i personalitzat

El comiat: Aquest fet pot passar perquè: s'hagi acordat un període concret de voluntariat, la persona voluntària decideixi no continuar el voluntariat o bé, des de l'entitat, es consideri que no s'ha de continuar el voluntariat.

És important acompanyar també a la persona voluntària quan finalitzi la seva tasca, tancant aquest procés de forma càlida, acollidora, deixant les portes de l'entitat obertes pel que es consideri oportú.

També és important, sempre que sigui possible, que la persona voluntària pugui fer el tancament de manera personal, amb les persones ateses i professionals. Per a la sortida es realitzarà una **carta d'agraïment** i una valoració final de la tasca del voluntari a la fundació.

6. La formació

La fundació com a membre de la Federació Catalana del Voluntariat Social utilitzarà la capacitat formadora de l'entitat per estructurar la formació del voluntariat. Es planificarà una formació bàsica inicial en el moment d'incorporació de la persona voluntària. Al llarg del període de voluntariat es proporcionarà la formació que es consideri adequada pel desenvolupament de l'activitat. En aquest sentit la formació inclourà:

- Què és el voluntariat i què implica
- Aproximació a la missió i objectius de la fundació
- Formació sobre la temàtica o activitat en què intervindrà la persona voluntària

La formació ha de garantir:

- La vinculació amb el treball quotidià de la fundació
- Suport a la tasca general que realitza la fundació
- Participació de totes les persones implicades en la planificació, desenvolupament i avaluació de les activitats
- Aprofundir en el funcionament de la fundació
- Creació d'espais per posar en pràctica els aprenentatges
- Continuïtat

7. Legislació de referència i annexos

Carta del Voluntariat

El I Congrés Català del Voluntariat, reunit a Barcelona el 29 d'octubre de 1995, inspirant-se, entre altres, en les recomanacions del Consell d'Europa i del Parlament Europeu sobre Voluntariat, en la Carta Europea per als Voluntaris proposada per Volonteuropé i en la Declaració Universal sobre el Voluntariat proclamada al Congrés Mundial per iniciativa de la IAVE, considera:

- Que el voluntariat és una manifestació solidària que es canalitza per mitjà d'entitats sense afany de lucre.
- Que tots els ciutadans tenen dret d'organitzar-se i contribuir, d'acord amb llurs preferències i capacitats, a la tasca que realitza el voluntariat.
- Que el compromís d'actuació que suposa el voluntariat es fonamenta en una decisió lliure i personal motivada per principis de solidaritat i altruisme.
- Que el voluntariat contribueix a un desenvolupament social del nostre entorn i del món, més just, solidari, equilibrat, pacífic i respectuós amb el medi, mitjançant la participació dels ciutadans en la vida de les societats.
- Que el voluntariat estimula la responsabilitat social dels ciutadans i contribueix a la resolució de les necessitats socials.
- Que el voluntariat fonamenta la seva acció en els principis d'associació i participació democràtica, respecte a la dignitat, igualtat i llibertat de la persona.

D'acord amb els aspectes esmentats, i per tal d'impulsar el creixement del fet voluntari i la seguretat jurídica, proposa que totes aquelles persones voluntàries i les entitats on s'organitzen acomodin la seva actuació als següents:

Drets del voluntari

- Obtenir informació de l'entitat on col·labora, sobre el funcionament, les finalitats i les seves activitats, suport en el desenvolupament de l'acció voluntària i mitjans per poder exercitar-la convenientment.
- Rebre la formació necessària per al desenvolupament de l'activitat.
- Ser tractat sense cap tipus de discriminació i amb tot el respecte a la seva condició i creences.

- Gaudir d'acreditació suficient com a voluntari davant de tercers i obtenir certificació de la seva participació en els programes.
- Participar activament en l'elaboració, planificació, execució i avaluació dels programes i activitats on col·labori, amb el reconeixement social de la seva activitat.
- Ser coberts dels riscos derivats de l'activitat que du a terme com a voluntari i dels danys que, involuntàriament, podria causar a tercers per raó de la seva activitat.
- Rescabalar-se, si ho vol, de les despeses que li pugui ocasionar l'activitat voluntària.
- Acordar lliurement les condicions de la seva acció voluntària i el compromís de les tasques definides conjuntament, el temps i horari que hi podrà esmerçar i les responsabilitats acceptades per cadascú.

Deures del voluntari

- Cooperar en la consecució dels objectius del programa on participi per al compliment dels compromisos adquirits dins de l'organització.
- Realitzar l'activitat a què s'ha compromès amb responsabilitat, bona fe i gratuïtat, donant suport de manera activa a la seva entitat i respectant les normes internes de funcionament.
- Observar les mesures de seguretat i higiene reglamentades i aquelles que siguin adoptades per l'entitat.
- Rebutjar qualsevol contraprestació econòmica o material que li pugui ser oferta pel beneficiari o per tercers en virtut de la seva actuació.
- Mantenir la confidencialitat, sense perjudici dels drets de la persona, de les informacions rebudes i
- conegudes en el desenvolupament de la seva activitat, tant respecte dels beneficiaris com de l'entitat.
- En cas de renúncia, notificar-la amb antelació o continuar l'activitat fins que puguin adaptar-se les mesures necessàries per evitar perjudicis greus al servei.

La carta del Voluntariat ha estat reconeguda i adoptada pel Parlament de Catalunya en la seva Resolució 98/V de 29 maig 1996 • **Llei del voluntariat. Llei 6/1996 de 15 de gener publicada al BOE 15/1996 de 17/01/1996.**

SEGURETAT DE DADES PERSONALS PER ALS USUARIS

L'objecte de la present és la difusió de les funcions i obligacions del personal de la Fundació la Roda d'accions Culturals i del Lleure, en matèria de **seguretat de dades personals**, segons s'estableix a la Llei Orgànica 15/1999, de Protecció de Dades de Caràcter Personal (BOE 1/12/1999) i el seu desenvolupament reglamentari aprovat per el Reial Decret 1720/2007 de desembre (BOE 19/1/2008). El citat Reglament exigeix, entre altres, els següents aspectes:

- Implementar les mesures de índole tècnica i organitzativa necessàries per a garantir la seguretat que han de reunir els fitxers amb les dades de caràcter personal, automatitzats o no automatitzats, els centres de tractament, locals, equips, sistemes, programes i persones que intervinguin en el tractament de dades de caràcter personal.
- L'existència d'un Document de Seguretat on es recullen les mesures definides per garantir el disposat al Reglament de Seguretat.
- La qualificació com a infracció lleu, greu, o molt greu, segons el cas, d'incompliment de les mesures de seguretat descrites al Reglament, donant el cas a poder ser sancionat per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades.

La normativa de seguretat plasmada al present document és d'obligatori compliment per a tot el personal (intern o extern) amb accés a les dades automatitzades de caràcter personal, i als sistemes d'informació.

ANNEX 1

REUNITS

A Barcelona, a ____ de _____ de 20__

....., amb DNI núm., com a President de Fundació La Roda d'Accions Culturals i del Lleure, domiciliada a Barcelona, carrer de la Séquia 9-11, baixos, i enregistrada amb el núm. 1872 en el Registre corresponent de fundacions.

_____, amb el DNI
núm. _____,

i domiciliat a _____ de _____

Amb el present document, i d'acord amb el que disposa l'article 1.3.d del vigent Estatut dels Treballadors, estableixen el següent

COMPROMÍS DE VOLUNTARIAT

El voluntari es compromet a:

- Complir amb els compromisos adquirits amb la organització, respectant els seus fins i la seva normativa.
- Guardar confidencialitat de la informació rebuda en el desenvolupament de la seva activitat.
- Rebutjar qualsevol contraprestació material o econòmica
- Respectar els drets dels beneficiaris i actuar de forma diligent i solidària.
- Participar en les accions formatives i informatives previstes per la Fundació de mode concret per les activitats i funcions confiades, així com les que amb caràcter permanent es precisin per al manteniment de la qualitat dels serveis que es presten.
- Utilitzar degudament l'acreditació i distintiu de la organització.
- Respectar i tenir cura dels recursos materials que es posin a la seva disposició.

La Fundació La Roda es compromet a:

- Oferir al voluntariat la informació, formació, recolzament, i en el seu cas, els medis materials necessaris per a la posada en marxa de les funcions que se li assignin.
- Afavorir la participació activa del voluntariat a la organització, disseny, avaluació i programació de les activitats que realitza.
- Assegurar al voluntariat contra els riscos d'accident i responsabilitat civil derivats de l'exercici de la seva activitat.
- Compensar econòmicament per les despeses derivats de la seva activitat com a voluntari.
- Vetllar per el compliment de les condicions de seguretat i higiene en funció de la natura i característiques de l'activitat realitzada.
- Vetllar per que les activitats del voluntari no substitueixen els llocs de treball estables per a la prestació de serveis.

Durada: El present acord té una durada indefinida. Qualsevol de les parts pot deixar sense efecte aquest acord notificant-lo amb una antelació de 10 dies.

El voluntari

La Entitat:

Sr. / Sra. _____

Sr.

ANNEX 2

CERTIFICAT DE PARTICIPACIÓ

Fundació La Roda d'Accions Culturals i del Lleure, domiciliada a Barcelona, carrer de la Séquia 9-11, baixos, i enregistrada amb el núm. 1872 en el Registre corresponent de fundacions i amb NIF G63172985.

Certifica:

Que Sr./Sra. _____ amb DNI _____ està col·laborant amb aquesta Fundació com a voluntari/a des de _____. Durant aquest període ha participat en la realització de:

I, perquè així consti, remeto el següent certificat a Barcelona a _____ de 20__

President del Patronat
Fundació La Roda d'Accions Culturals i del Lleure